



בתי המשפט

אמצ 21-02-12219

בית משפט לענייני משפחה – מחוז ת"א

18 בפברואר 2021

בפני כב' השופט יחזקאל אליהו

בעניין: חוק אימוץ ילדים התשמ"א-1981

הקטין XXX, ת"ז ---, יליד 2021

היועץ המשפטי לממשלה

המבקש

נ ג ד

1. YYY, ת"ז ---

2. ZZZ, ת"ז ---

שניהם ע"י עוה"ד יוסי נקר

המשיבים

1
2
3
4
5

החלטה

הצדדים והעובדות הצריכות לבקשה

1. לפניי בקשה לאשר את פעולתה של העו"ס לחוק אימוץ ילדים, הגב' ---, אשר העבירה ביום --- את הקטין XXX ת"ז --- לבית משפחה אומנה עם כוונת אימוץ, כאמור בסעיף 12(ג) לחוק אימוץ ילדים, התשמ"א-1981 (להלן: "חוק אימוץ ילדים").
2. הקטין, XXX ת"ז --- יליד 2021, יהודי, נולד להוריו במסגרת הנישואין (להלן: "XXX").
3. הקטין נולד בביה"ח ---, במשקל תקין. הקטין שהה 5 ימים במחלקת פגים במסגרת נקיטת אמצעי חירום לפיו פעלה עו"ס לחוק נוער.
4. כעולה מהבקשה, לאור היכרות קודמת עם המשיבים, בתאריך --- נקטה עו"ס לחוק נוער אמצעי חירום על פי סמכותה מכוח סעיף 11 לחוק הנוער (טיפול והשגחה), התש"ך-1960.



בתי המשפט

אמצ 21-02-12219

בית משפט לענייני משפחה – מחוז ת"א

18 בפברואר 2021

בפני כב' השופט יחזקאל אליהו

5. בתאריך ---, לאחר קבלת אישורה של עו"ס ראשית לחוק האימוץ לפעול על פי סעיף 12(ג) לחוק אימוץ ילדים וכן ממונה המחלקה המשפטית, הועבר הקטין לבית משפחה אומנת המתכוונת לאמצו, אם וכאשר יוכרז בר אימוץ.

6. על פי הנטען בבקשה, העברת הקטין למשפחה אומנה, ישירות מביה"ח בו נולד, נועדה למנוע ממנו טלטלות מיותרות ולאפשר לו לגדול מראשית ימיו בבית קבוע, לאחר שהתברר כי לא חל כל שינוי לטובה במצבם ובתפקודם של המשיבים.

7. המשיבים כך נטען, מוכרים שניהם למערכת הרווחה שנים רבות. המשיבה ילידת 1984. המשיבה נולדה ב--- למשפחה רב בעייתית, על רקע אלימות קשה, סמים וזנות, בה זוג הורים ותשעה ילדים. המשיבה למדה במסגרת של החינוך המיוחד אך לא הצליחה להשתלב במסגרות הבית ספריות. המשיבה הוצאה מהבית בצו בימ"ש ושולבה בפנימיית "----" וכך גם שאר הקטינים במשפחת המוצא הוכרו וטופלו ע"י עו"ס נוער וצווי בימ"ש לנוער. המשיבה מוכרת למחלקת שירותים חברתיים ב--- מאז ילדותה והחל משנת 2002 היא מטופלת כבגירה במחלקת שיקום ובהמשך במחלקת פרט ומשפחה לאחר הולדת ילדיה. בצעירותה נעשה ניסיון לשקמה במרכז לשיקום נוער ב---, והיא אף עברה שם אבחון – אך הניסיון לא צלח.

המשיבה הביאה לעולם 5 ילדים וכולם הוצאו ממשמורתה.

8. למשיבים בת משותפת נוספת, א' (להלן: "א'") אשר בעניינה ובעניין הקטין XXX הוגשה ביום 4.2.2021 בקשה להכריז עליהם כברי אימוץ כלפי המשיבים בטענה שהתקיימו בהם תנאי סעיף 17(א)(7) לחוק האימוץ, ובמסגרתה הוגשה בקשה זו.

9. עוד על פי הנטען, למשיבה 3 ילדים נוספים שאינה מגדלת, הכל כפי שיפורט להלן. למשיבה 2 ילדים גדולים יותר, מבן זוגה הראשון, מר ---: --- יליד 2006 ו--- ילידת 2008. בסעיף 19 לבקשה פרס המבקש בהרחבה, את הקשר בין המבקשת ובן זוגה הראשון, ואת הנסיבות הקשות בהן הוצאו הקטינים בסופו של יום ממשמורת המשיבה. כעולה מהבקשה גורמי הטיפול התרשמו כי חייהם של הקטינים רוויים תהפוכות, חסר יציבות, הזנחה קשה, אלימות וחוסר עמוק בצרכים בסיסיים. כך למשל מתואר כי המשיבה נהגה להביא את הקטין --- לגן כשהוא לא מקולח, מדיף ריח רע ועדיין עם חיתול מהלילה והיה



בתי המשפט

אמצ 12219-02-21

בית משפט לענייני משפחה – מחוז ת"א

18 בפברואר 2021

בפני כב' השופט יחזקאל אליהו

מושא ללעג מצד ילדי המעון. שני הקטינים היו מגיעים לגן כשהם מורעבים ומתנפלים על האוכל. גם משפחתה של המשיבה הרבתה להתלונן על חוסר מסוגלות הורית של המשיבה על צעקות ואלימות נגד הילדים הזנחתם וחוסר אחריות כלפיהם. בסופו של יום קיבל אביהם משמורת על הקטינים והם עברו להתגורר עמו תוך שהם מלווים באופן אינטנסיבי על ידי משפחתו, אולם בהמשך עברו הקטינים למסגרות חוץ ביתיות בשל קושי של האב לגדלם. מאז שנת 2013 אין למשיבה קשר עם ילדיה אלה.

10. בשנת 2015 נולד בנה השלישי של המשיבה – ה' (להלן: "ה'"), ה' הוצא ממשמורתה של המשיבה ביום --- ושוהה במשפחת אומנה החל מיום ---. יודגש כי כעולה מהבקשה, לגביו של ה' לא מתנהלים הליכי אימוץ מסיבות הנוגעות למשפחת האומנה בה הוא שוהה. ה' נולד כתוצאה ממערכת יחסים עם גבר שהכירה המשיבה באתר הכרויות ובהמשך אף עברה להתגורר עמו. לדבריה כאשר גילה על דבר ההיריון הוא ניתק עמה קשר וסירב להכיר באבהותו. ה' גדל במשמורת המשיבה בעזרת משפחתה המורחבת ב--- עד לספטמבר 2017, אז עברה עם ה' להתגורר עם המשיב בקרית ב---. המשיבה התקשתה לטפל בה' לא הקשיבה לצרכיו ולא הפנימה את ההדרכה שקיבלה לגבי הטיפול בקטין. המשיבה לא שיתפה פעולה עם גורמי הטיפול, החליפה טלפונים לעיתים קרובות ולא פנתה למכון להתפתחות הילד על אף שנדרשה לעשות כן. הקטין שולב במעון רב תכליתי ממנו התקבלו דיווחים מדאיגים על התנהגויות המשיבה לרבות התפרצויות, הטחת האשמות בצוות התנהגות הורית לא מווסתת ולא מותאמת. בנוסף הגיעו דיווחים כי ה' הגיע חבול בפניו ובמצחו, מגיע למעון מורעב ובדיקת תקשורת העלתה כי ל-ה' איחור משמעותי ביכולת ההבעה והשפתיים. ההתרשמות היתה כי הקטין אינו מקבל מענה לצרכיו הפיזיים והרגשיים והוא נמצא בסיכון התפתחותי משמעותי. בנוסף הגיעו דיווחים כי המשיבה משתפת את צוות המעון כי היא לא יכולה להתמודד איתו יותר, צוות המעון ניסה להקל עליה ולסייע ככל שיכלו ולרבות עזרה במקלחות ל-ה' במעון מידי ערב - משימה בסיסית אשר אפילו לגביה התעוררו ספקות באשר ליכולתה של המשיבה לבצע. המשיב דיווח לעו"ס כי המשיבה מתנהגת באלימות כלפי ה' ואינה מסוגלת להישאר עימו ללא מבוגר נוסף, עוד דיווח המשיב כי הוא מסייע לה רבות עם הקטין אך כשהוא לא נמצא הוא דואג לשלמו.



בתי המשפט

אמצ 12219-02-21

בית משפט לענייני משפחה – מחוז ת"א

18 בפברואר 2021

בפני כב' השופט יחזקאל אליהו

מספר ימים לאחר דיווח זה יצרה קשר עם המעון אמה של המשיבה והתריעה על מצבו של הקטין וחוסר מסוגלותה של המשיבה לטפל בו והתחננה כי יצילו את הקטין מידי המשיבה.

בינואר 2018 עזב המשיב את הדירה והמשיבה נותרה לבדה כשהיא חסרת אמצעים. הוצע לה לעבור ל--- ועד למועד הריאיון במקום קיבלה המשיבה ליווי ותמיכה אינטנסיביים מלשכת הרווחה – לבסוף חזרה בה המשיבה מהסכמה להגיע לראיון הקבלה ב---. לאור הצטברות הראיות על חוסר תפקודה של המשיבה בשילוב היעדר רצון לקבל סיוע נעשתה פנייה לביהמ"ש לנוער ובחודש פברואר 2018 הוצא ה' ממשמורת המשיבה והועבר לקלט חירום. מחודש דצמבר 2018 שוהה ה' במשפחה אומנת חסויה.

11. כחלק מהליך הנזקקות של ה', התקבלה ביום 2.9.18 חוו"ד פסיכודיאגנוסטית אודות המשיבה, חווה"ד העלתה קשיים רבים ולמשל כי ההנמכה בתפקודה של המשיבה מועצמת על ידי חוסר בשלות רגשית על רקע הפרעת אישיות אורגנית ורקע של חסך רגשי במסגרת המשפחתית וחסך סביבתי חינוכי של מסגרות החינוך המיוחד. הלחצים הרגשיים אותם היא חווה הם מעבר למשאביה וכוחותיה הנפשיים ועל כן כל לחץ נוסף עלול להתבטא בתגובות לא מתאימות ואימפולסיביות. על אף הקשיים בתפקודה של המשיבה עליהם הצביע האבחון, המלצותיו היו להמשיך את גידולו של ה' במשמורתה תוך שהיא והמשיב יקבלו הדרכה הורית שבועית.

הקטין עבר אבחון פסיכולוגי בחודש מאי 2018, אשר המלצותיו עמדו בניגוד להמלצות חווה"ד של המשיבה. מהאבחון עלה כי הקטין נחשף במהלך חייו הקצרים לגורמי סיכון רבים ומצטברים אשר הותירו אותו במצב של חרדה מתמשך, בודד וחסר אונים בכאבו וחשוף לפגיעות נוספות.

חרף ההוצאה ממשמורת המשיכו גורמי הטיפול לנסות ולסייע למשיבה בשיקום על מנת שתוכל להשיבו למשמורתה. למשיבה הוצע פעמים להשתתף בתכנית הדגל של משרד הרווחה "תכנית משפחה מיטיבה" וזו סירבה באופן נחרץ להשתלב בתוכנית.

12. הקטינה א' נולדה בשנת 2019 בבית חולים "----" ב---, טרם הלידה של א' לא היה למשיב קשר רציף עם שירותי הרווחה, עובר ללידה חודש עמו הקשר ונערכה עמו שיחה חיובית



בתי המשפט

אמצ 21-02-2021

בית משפט לענייני משפחה – מחוז ת"א

18 בפברואר 2021

בפני כב' השופט יחזקאל אליהו

אחת בה הביע רצונו לשתף פעולה. ביום 20.3.19 נערכה ועדה לתכנון טיפול לקראת הלידה, בוועדה צוין כי ישנה הכרות מוקדמת עם המשיבה ועם חוסר יכולותיה ההוריות, אולם בכל האמור למשיב נאמר כי לא קיים מספיק מידע לגבי יכולותיו – כשמסמכי הרקע מעידים על תפקוד לא יציב וטיפול לא רציף. המלצות הוועדה היו – העברת הקטינה למשפחת אומנה לטווח רחוק, שילוב המשיבים בתכנית טיפול שתכלול ליווי, הדרכה ותמיכה בתחום ההורות, על המשיב לבצע הערכה פסיכיאטרית עדכנית ויש להפנותו לטיפול ביחידה להתמכרויות.

מהפן הפרוצדוראלי הוחלט כי יש לפנות בהליך ביניים לבימ"ש לנוער ולבקש הוצאת הקטינה העתידה להיוולד ממשמורת המשיבה והעברתה למשמורת רשות הסעד שתקבע את מקום חסותה ותהיה משפחת אומנה חסויה. עם לידתה ביום --- הוצאה הקטינה א' למשפחת קלט חסויה וביום --- עברה למשפחת אומנה בה שוהה עד היום.

13. בשנת 2021 נולד כאמור הקטין XXX (להלן: "XXX") בבית חולים --- בלידה רגילה, מהלך הלידה היה תקין וגם הבדיקות שנערכו לאחר מכן היו תקינות. המשיבה שהתה לצדו של XXX שעות רבות גם לאחר ששוחררה מביה"ח, המשיב כלל לא נכח בלידה וגם לא הגיע לביה"ח בימים שלאחריה, לראשונה הגיע המשיב לביה"ח ביום --- בשעות הצהריים ושהה לצדו של XXX דקות ספורות. כמו כן, עד כה לא ביצע רישום כאביו של התינוק. ביום --- התקיימה ועדה בעניינו ובה הוחלט כי עולה חשש לשלומו של הקטין אם ישוב למשמורתם של המשיבים ביחד או לחוד.

14. החלטה זאת התקבלה לאחר הכרת ההיסטוריה האישית והמשותפת של המשיבים והניסיונות הכושלים לגייס אותם לשיתוף פעולה לשם שיפור מסוגלותם ההורית – הן בעניינו של ה' והן בעניינה של א', ההתרשמות היא כי קיימת תשתית מספקת להעברת הקטין למשפחה ישירות מביה"ח וקבלת אישור מביהמ"ש בדיעבד. על פי הנטען בבקשה ברור ואין ספק כי אין זו מטובתו של הקטין לטלטלו למסגרת ביניים, כאשר אין פרוגנוזה לשינוי או שיפור בעתיד.

גורמי הטיפול סברו כי את מחיר הניסיון, התקווה והשאפה שתלו רשויות הרווחה ואף בית המשפט – במשיב, עת ברור לכל שאין התכנות לשיפור במצבה של המשיבה



בתי המשפט

אמצ 21-02-12219

בית משפט לענייני משפחה – מחוז ת"א

18 בפברואר 2021

בפני כב' השופט יחזקאל אליהו

ובמסוגלותה, שילמה א' – אשר טובתה ורווחתה האישית הוקרבו למען הבטחות סרק וריקות מתוכן אשר המשיב לא התכוון לממשן וניתן לקבוע כי אף אינו מסוגל לממשן.

15. באשר למשיב, מר ZZZ, יליד 1976, נטען בבקשה כי על פי רישומי משרד הפנים הוא גרוש, ככל הנראה נישא למשיבה בחודש אוגוסט 2020 אולם טרם הוסדר הרישום. המשיב הינו הבן הבכור מתוך שני ילדים שנולדו להוריו. לאימו בן נוסף יליד 1990 שנולד ממערכת יחסים אחרת ולאביו יש שלושה ילדים נוספים ממערכת זוגית אחרת. למשיב בן נוסף יליד 2008 ושני קטינים נשוא בקשה זו. לטענתו יש לו בן נוסף כבן 5 אשר אינו רשום במשרד הפנים.

16. בבקשה מצויין, כי המידע אודות המשיב הינו מועט בשל הקושי שלו לשתף פעולה עם גורמי הטיפול ולכן רוב המידע מתבסס ונסמך על דוחות שהתקבלו מלשכת הרווחה ב---, --- ו--- וכן על סיכום אשפוז במערכת לבריאות הנפש והערכה פסיכיאטרית מיום 15.9.19.

17. התרשמות עו"ס לחוק אימוץ מהמפגשים עם המשיב סביב ועדות תכנון טיפול והערכה, היא כי קיים פער משמעותי בין הצהרותיו ורצונותיו לבין יכולותיו ומעשיו בפועל. המשיב מודע לעובדה שמשמעות המבוקש ממנו הוא להיות ההורה העיקרי ל- א' ו- XXX אך לא הצליח ליתן הסבר הגיוני לעובדה שנעדר חודשים רבים מהמפגשים עם א'.

דו"ח מלשכת הרווחה ב--- מיום 27.10.10 מעלה כי המשיב ובת זוגו באותה התקופה היו מוכרים לשירותי הרווחה על רקע בעיות וקשיים שונים. בדיווח מצויין כי המשיב מוכר למערכת בריאות הנפש משנת 2008 ואינו עובד באופן יציב. עוד עולה כי המשיב הורחק מבית זוגו דאז על רקע אלימות והיא הוציאה נגדו צו הרחקה והוא הורחק לבית אימו.

18. המשיב אושפז בהסכמה באשפוז יום במרכז לבריאות הנפש ב--- מיום 2.6.08 ועד ליום 28.7.08, על רקע החרפה דיכאונית, הפרעת אישיות גבולית ושימוש בחומרים ממכרים בעברו. הטיפול בו הופסק בטרם עת לאור היענות חלקית.

סיכום האשפוז מיום 6.9.09 מעלה כי המשיב מאובחן כסובל מהפרעת אישיות גבולית והיסטוריה של קושי בהסתגלות למסגרות. לאורך השנים היו אירועי אלימות בבית



בתי המשפט

אמצ 21-02-12219

בית משפט לענייני משפחה – מחוז ת"א

18 בפברואר 2021

בפני כב' השופט יחזקאל אליהו

ברמות חומרה שונות. כמו כן בעברו שימוש בסמים קשים וצריכת אלכוהול. לדברי המשיב הוא נקי מחומרים ממכרים תקופה ארוכה טרם האשפוז.

19. ביום 15.9.19 עבר המשיב הערכה פסיכיאטרית במרכז לבריאות הנפש לב השרון, אבחון זה נעשה לדרישת ביהמ"ש לנוער כתנאי לקיום קשר עם א' במרכז הקשר. מההערכה הפסיכיאטרית עולה כי לא קיים סיכון מידי במפגשים וכי המשיב יכול להגיע למפגשים.

20. כחלק מההליכים בביהמ"ש לנוער, הופנה המשיב ליחידה להתמכרויות ב--- ובהמשך ב--- , ההפניה נעשתה לאור בעיית התמכרות לסמים, אלכוהול והימורים. דיווח מעו"ס --- מיחידת ההתמכרויות ב--- מיום 16.12.20 מעלה כי המשיב הגיע לפגישת אינטייק סיפר כי אינו נמצא במעקב פסיכיאטרי רציף על אף שסובל מדכאון וחרדה ואף חווה ניסיונות אובדניים בעברו. כחלק מתהליך הקליטה ביחידה הופנה המשיב לביצוע מספר בדיקות שלאחריהן יעבור אבחון רפואי על ידי נרקולוג היחידה, אך הקשר נותק ביוזמתו. דיווח מיום 9.12.20 מעו"ס המשפחה מעלה כי ככל הידוע המשיב אינו מצוי בטיפול נפשי או אחר.

21. עו"ס לחוק האימוץ מסכמת בתסקירה כי המשיב הוא אדם שאינו משתף פעולה עם כל גורמי הטיפול שפגשו בו לאורך שנים רבות, עוד בטרם לידתה של א'. הרושם הוא כי המשיב אינו לוקח כל אחריות על ילדיו, תפקודו אינו יציב מבחינה תעסוקתית, הוא סובל מהפרעת אישיות גבולית ודבר השימוש בחומרים ממכרים אינו ודאי כיום, המשיב מגלה חוסר תובנה לגבי המצופה ממנו כהורה ועולה חשש לשלומם של הקטינים אם ישוּבו למשמורתו או למשמורת המשיבה, או אף למשמורתם המשותפת.

מעבר לחוסר לקיחת האחריות על ילדיו הנוספים כפי שהוזכר וכפי שפורט לגבי א' – מדגיש המבקש, כי המשיב מקיים זוגיות עם המשיבה מאז ספטמבר 2017 לערך והיה נוכח בחייו של ה' עד הוצאתו בהליך חירום כחצי שנה לאחר מכן – גם בעובדה זאת יש להעיד על חוסר יכולתו לסייע/לתמוך במשיבה ולשפר את מצבו של ה'.



בתי המשפט

אמצ 21-02-12219

בית משפט לענייני משפחה – מחוז ת"א

18 בפברואר 2021

בפני כב' השופט יחזקאל אליהו

22. לאור כל המתואר לעיל, סבורה העו"ס לחוק האימוץ, כי למרות משאלתם של המשיבים לגדל את הקטין, בפועל לא חל כל שינוי במצבם מאז לידתה של א' ואף לפני לידתה. העברת הקטין לרשותם, עלולה להעמיד אותו בסכנה מיידית וממשית.

להתרשמותה של העו"ס לחוק אימוץ, הגב' ---, המשיבים חסרי כל יכולת ורצון לקבל הדרכה וליווי, אשר יובילו לשינוי משמעותית בתפקודם ויפחיתו את הסכנה בה הקטין עלול להימצא.

ניכר פער משמעותי בין הצהרותיהם של המשיבים בדבר רצונם לגדל את הקטין לבין היכולת שלהם לפעול, על מנת לשקם את חייהם ולעשות צעדים מעשיים, שיכולים להצביע על התארגנות וניהול אורח חיים נורמטיבי.

23. לאור כל האמור לעיל טען המבקש כי המשיבים, בשל מצבם ותפקודם, חסרי מסוגלות הורית לגדל את הקטין, המשיבים אף אינם משתפים פעולה עם גורמי הטיפול ואינם עושים, לאורך השנים, צעדים ממשיים על מנת לשקם את חייהם. לפיכך, נראה כי אין כל סיכוי שיחול שינוי לטובה במצבם של המשיבים, בעתיד הנראה לעין. העו"ס לחוק אימוץ ממליצה כי תאושר העברת הקטין מיום 28.1.21 לבית משפחה אומנת עם כוונת אימוץ, בהתאם לסעיף 12(ג) לחוק האימוץ.



בתי המשפט

אמצ 21-02-12219

בית משפט לענייני משפחה – מחוז ת"א

18 בפברואר 2021

בפני כב' השופט יחזקאל אליהו

דיון והכרעה

24. כאמור לעיל ביום 4.2.21 הוגשה התובענה להכריז על הקטינים א' ו-XXX כברי אימוץ כלפי המשיבים לפי ס' 13(א)(7) לחוק ובמסגרתה בקשה זו לפי ס' 12(ג) לחוק.

25. ביום 7.2.21 מיד עם העברת התיק למתן החלטתי קבעתי את הבקשה לדיון במעמד הצדדים להיום, 18.2.21.

26. בדיון שהתקיים ביום 18.2.21 שב המבקש על האמור בבקשה. המשיבים באמצעות ב"כ התנגדו לבקשה. לבקשת ב"כ המשיבים אפשרתי לו לחקור את העו"ס לחוק אימוץ, שתסקירה הוגש בתמיכה לבקשה.

27. לאחר עיון ששמעתי את הצדדים ובאי כוחם ובשים לב להוראות הדין והפסיקה נחה דעתי כי דין הבקשה להתקבל באופן חלקי בלבד, הכל כפי שיובהר להלן בהרחבה.

28. עפ"י הפסיקה תנאי יסודי ומקדמי להכרזת קטין כבר אימוץ, הוא שעובר לכל יקבע ביהמ"ש שהתקיימו כלפי הורי הקטין יסודותיה של אחת מעילות האימוץ הקבועות בסעיף 13(א) לחוק האימוץ. רק לאחר קביעתה של אחת מעילות האימוץ הקבועות בסעיף 13(א) לחוק ניתן יהא לעבור לשלב השני ולשאול מהי טובתו של הקטין בנסיבות הקיימות, שכן עפ"י ס' 1ב לחוק צו אימוץ יינתן רק אם נוכח בית המשפט שהוא לטובת המאומץ. המדובר אפוא, בבדיקה דו שלבית כאשר הוכחת עילת אימוץ הינה תנאי סף ובלעדיו אין לעבור לבדיקת טובת הקטינה, (ראו ע"א 451/88 פלוניס נ' מד"י, פ"ד מד(1) 330, בעמ' 337 ו-ע"א 658/88 פלוניס נ' היועמ"ש, פ"ד מג(4) 468 (פסקה 7).

29. בעניינו כעולה מהתובענה ומהבקשה העילה להכרזת הקטין XXX כבר אימוץ הינה לפי סעיף 13(א)(7) לחוק האימוץ, הקובע כי ביהמ"ש רשאי להכריז על קטין בר אימוץ אם נוכח כי:

1 "(7) ההורה אינו מסוגל לדאוג לילדו כראוי בשל התנהגותו או מצבו,

2 ואין סיכוי כי התנהגותו או מצבו ישתנו בעתיד הנראה לעין על אף

3 עזרה כלכלית וטיפולית סבירה כמקובל ברשויות הסעד לשיקומו".

4

5

6

7



בתי המשפט

אמצ 21-02-12219

בית משפט לענייני משפחה – מחוז ת"א

18 בפברואר 2021

בפני כב' השופט יחזקאל אליהו

דומה כי סעיף זה הינו המורכב ביותר בחוק האימוץ והוא נדון מעת לעת בערכאות.

30. בבואו לקבוע, כי התמלאו תנאי סעיף 13 (א)(7) לחוק על ביהמ"ש:

"... להיווכח כי ההורה נמנע בעבר מלדאוג לילדו כראוי, כי מחדל זה מקורו בחוסר מסוגלותו של ההורה לעשות כן – אם בשל התנהגותו, אם בשל מצבו – וכי מצב זה לא יוכל להשתנות בעתיד הנראה לעין על אף עזרה כלכלית וטיפולית סבירה כמקובל ברשויות הסעד" (על בחינה "דו זמנית" זו ראה למשל ע"א 232/85 פלוני נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד מ"ב (1) 617, 620). ואלמנטים אלו צריך שיתקיימו בכל אחד מההורים בנפרד (ע"א 522/87 פלונים נ. מדינת ישראל, פ"ד מ"א (א) 436, 444)". (פסק דינו של כב' המשנה לנשיא מ' אלון בע"א 418/88 פלוני נ' היועמ"ש, פ"ד מד(3) 1, 9).

31. עפ"י הפסיקה הדנה בסעיף 13(א)(7) עולה כי זה מתמקד בשני מישורי זמן: ההווה והעתיד. על בית המשפט מוטלת החובה לבדוק האם ההורה אינו מסוגל לדאוג לילדו כראוי בעת הזו על אף עזרה כלכלית וטיפולית סבירה כמקובל ברשויות הסעד. אך בכך לא מתמצת הבדיקה ועל בית המשפט להוסיף ולבדוק האם קיים סיכוי לשינוי במסוגלות ההורית בעתיד הנראה לעין. רק משימצא כי התשובה לשתי השאלות הנ"ל הינה שלילית מתמלאות דרישות הסעיף.

אלמנטים אלו צריך שיבחנו כלפי הילד נשוא ההליך. רק לאחר שיקבע שהתמלאו תנאי הסעיף, יפנה ביהמ"ש ויבחן את טובת הילד.

32. המבחן לקביעת מסוגלות הורית לעניין סעיף 13(א)(7) לחוק, הוא מבחן אובייקטיבי. דהיינו, השאלה עליה על בית המשפט להשיב, אינה, האם ההורה רוצה לדאוג לקטין, אלא, האם הוא מסוגל לכך, ראו דברי כבוד השופט א.ברק (כתוארו אז) בע"א 594/84 פלונית נ' לשכת העבודה והרווחה, פ"ד ל"ט (2) 570.



בתי המשפט

אמצ 12219-02-21

בית משפט לענייני משפחה – מחוז ת"א

18 בפברואר 2021

בפני כב' השופט יחזקאל אליהו

33. המסוגלות ההורית נבחנת במועד מתן פסק הדין (ר' דנ"א 1892/11 היועץ המשפטי לממשלה נ' פלונית [פורסם בנבו] (22/5/11)) ועל ביהמ"ש ליתן דעתו לכל שינוי והתפתחות שחלו במהלך ההליכים המשפטיים (ר' ע"א 3794/91 פלונית ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד מו(4) 276, 284).

34. סעיף 12(ג) (1) לחוק בנוסחו לאחר תיקון מס' 8 תשע"א- 2010 קובע:
 "ראה עובד סוציאלי לפי חוק האימוץ שהדבר מוצדק כדי למנוע נזק לילד, רשאי הוא, אף בלא הסכמת ההורים או הרכזה על הילד כבר אימוץ, לקבוע את מקום הימצאו של הילד או למסרו למי שהסכים לקבלו לביתו לרבות מי שהסכים לקבלו לביתו בכוונה לאמצו; פעולה כאמור טעונה את אישור בית המשפט;"

35. בדנ"א 6211/13 היועץ המשפטי לממשלה – משרד הרווחה והשירותים החברתיים נ' פלונית [פורסם בנבו, 23.12.2013] עמד בית המשפט העליון על הסמכות החריגה המוקנית לעובד סוציאלי באישור בית המשפט להורות על העברתו של הקטין למשפחה לה כוונה לאמצו עוד בטרם הוכרז הקטין כבר אימוץ.
 כאמור בדנ"א 6211/13 בכך נוצר סיכון כי הקטין ייקשר למשפחה החדשה, באופן בו לא תתאפשר החזרתו למשפחה הביולוגית, נוכח הנזקים הנפשיים העלולים להיגרם לקטין עקב כך וזאת בשלב מוקדם של הליך האימוץ, בו טרם הוחלט כאמור כי התקיימה עילה להכרזת הקטין כבר אימוץ. לפיכך נקבע בפסק הדין: "בסמכות הקנויה לבית המשפט בסעיף 12(ג) ראוי לעשות שימוש במשורה, ובמקרים חריגים ביותר. עדיף כשיש מחלוקת על גורלו של הקטין – למסור אותו לאומנה זמנית, ולהאיץ, ככל הניתן את ההליך המשפטי".

דברים אלה מקבלים משנה תוקף בעניינו בו הקטין יליד 2021 הוצא ממשמורת המשיבים והועבר כבר ביום --- בסמוך ללידתו לבית משפחת אומנה, כך שלמעשה הוא אינו מכיר "משפחה" אחרת ודמויות התקשרות אחרות.

36. הבקשה הארוכה אותה הגיש המבקש ואשר על עיקריה עמדתי ולא בכדי לעיל בהרחבה, יש בה לבסס היטב את הוצאת הקטין ממשמורת המשיבים ומסירתו לאומנה זמנית, אך



בתי המשפט

אמצ 21-02-12219

בית משפט לענייני משפחה – מחוז ת"א

18 בפברואר 2021

בפני כב' השופט יחזקאל אליהו

1 אין בה ובשלב מוקדם זה של ההליך ובטרם נבחנה והוכרעה מסוגלותם ההורית של
2 המשיבים או מי מהם כדי לבסס מסירתו למשפחת אומנה עם כוונה לאמצו.
3 אכן הבקשה הארוכה והמפורטת מצביעה על קשיים וכשלים במסוגלותם ההורית של
4 המשיבים, אך בשלב זה של ההליך, בו טרם מונה מומחה, טרם הוגשה חוות דעת מומחה
5 וטרם הושמעו עדויות והובאו ראיות, לא ניתן לקבוע כי המשיבים או מי מהם נעדרי
6 מסוגלות הורית.

7
8 לעניין זה אדגיש כי הגם שעל פי הפסיקה, המסוגלות ההורית כאמור נבחנת במועד מתן
9 פסק הדין הרי שהתנהגותו של ההורה בעבר הינה רלוונטית לעניין הבדיקה.
10 התנהגות ההורה בעבר הינה פרמטר רלוונטי לתחזית לעתיד באשר לשינוי והשיקום של
11 ההורה ובחינת מסוגלותו לעתיד.
12 יש בהתנהגות העבר כדי להצביע ולסייע בגיבוש המסקנה וההכרעה באשר לסיכוי לשינוי
13 במסוגלות ההורית בעתיד. עם זאת וכמובן על בית המשפט לבחון פרמטר זה במשנה
14 זהירות לבל הממצאים לגבי העבר יהוו השיקול המכריע בבחינת הסיכוי לשינוי בעתיד.
15 ראו לעניין זה דברי כב' השופטת ט' שטרסברג כהן בע"א 2678/93 פלוני נ' היועץ
16 המשפטי לממשלה [פורסם בנבו] (10.3.94); פסק דינו של כב' השופט א' רובינשטיין
17 בבע"מ 3329/08 פלונית נ' היועמ"ש, [פורסם בנבו] (18.6.08), פסקה טז ופסק דינו של כב'
18 השופט דנציגר ברע"א 1841/08 פלונית נ' היועץ המשפטי לממשלה, [פורסם בנבו]
19 (22.5.08), פסקה 4.

20
21 קבלת הבקשה בשלב מוקדם זה של ההליך משמעה מתן משקל מכריע לניסיון העבר, תוך
22 קביעה לכאורה כבר בשלב ראשוני ומוקדם זה של ההליך כי המשיבים או מי מהם נעדרי
23 מסוגלות הורית.
24 חרף האמור בבקשה הארוכה והמפורטת שהגיש המבקש לא מצאתי כי זו מניחה תשתית
25 עובדתית מספקת שיהא בה לבסס סטייה מאותה חובה הקבועה בדין ובפסיקה ולפיה על
26 בית המשפט לעשות שימוש זהיר ובמשורה בסמכות הקנויה לו מכוח סעיף 12(ג).
27 זכותם של המשיבים כמו גם זכותו של הקטין כי יינתן למשיבים יומם בפני בית המשפט
28 וכי שאלת מסוגלותם תבחן במסגרת הליך מלא ושלם.
29 תיקי האימוץ הם "קודש הקודשים של דיני הנפשות", דנ"א 7015/94 היועץ המשפטי
30 לממשלה נ' פלונית [פורסם בנבו] (15/8/95). בשל טעמים אלה נקבע כי על ביהמ"ש לפרש



בתי המשפט

אמצ 21-02-12219

בית משפט לענייני משפחה – מחוז ת"א

18 בפברואר 2021

בפני כב' השופט יחזקאל אליהו

- 1 את העילות הקבועות בסעיף 13 לחוק האימוץ בזהירות מרבית וכך גם מקל וחומר את
2 הסמכות החריגה המוקנית לו מכוח סעיף 12 (ג) לחוק.
3
4 לפיכך וכאמור לעיל הנני מאשר פעולת העו"ס לחוק אימוץ ומורה על הוצאת הקטין
5 ממשמורת המשיבים ומסירתו למשפחת אומנה זמנית בה הוא שוהה תוך שמובהר
6 ויובהר למעלה מכל ספק כי אין המדובר במשפחת אומנה עם כוונת אימוץ אלא
7 במשפחת אומנה זמנית. ראו לעניין זה העתירה החלופית של המבקש במסגרת הדיון
8 מיום 18.2.21 (עמ' 10 שורות 17-21).
9
10 כן הנני מורה כי המשיבים יגישו תגובתם לתובענה העיקרית תוך 14 יום, כשהיא
11 מאומתת בתצהיר כדין.
12 כן ועל מנת להאיץ את הדיון בתובענה הנני קובע דיון נוסף ליום --- בשעה ---.
13
14 המזכירות תמציא החלטתי זו בדחיפות לצדדים.
15
16 כאמור בסעיף 12(ג)(2) לחוק זכות ערעור בתוך 15 יום מיום המצאת ההחלטה.
17

ניתנה והודעה היום, ו' באדר תשפ"א, 18 בפברואר 2021, בהעדר הצדדים.

יחזקאל אליהו, שופט

החלטה

ע"מ כב' אליהו
אשר ע"מ כב' אליהו
כב' אליהו

יחזקאל אליהו, שופט
בית משפט לענייני משפחה
מחוז תל אביב-יפו

3.3.2021